

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МОДЕЛЮВАННЯ, ПРОГНОЗУВАННЯ

ТА СТРАТЕГІЧНИЙ ФОРСАЙТ

В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

Рік навчання: 1-й, семестр 2-й

Кількість кредитів ECTS: 4 кредити

Назва кафедри: Адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії

Мова викладання: українська

Лектор курсу

д.е.н., професор Захарченко Володимир Іванович

Контактна інформація лектора (e-mail)

zakharchenkovn@i.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Моделювання, прогнозування та стратегічний форсайт в публічному управлінні» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 24 год.; практичні заняття – 22 год.; самостійна робота – 74 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін: «Публічне адміністрування» та «Публічна служба».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Публічне управління та управління змінами», «Місцеве самоврядування» та «Державна політика та врядування».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Моделювання, прогнозування та стратегічний форсайт в публічному управлінні» спрямована на формування знань здобувачів вищої освіти з теорії та практики моделювання, прогнозування та форсайту в публічному управлінні, методології та організації розроблення прогнозів та форсайт-проектів розвитку країни, видів діяльності, регіонів, територіальних громад та підприємств, формування у майбутніх фахівців навичок із моделювання, прогнозування та форсайту на всіх рівнях публічного управління.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Оволодіння належними теоретичними знаннями з моделювання, прогнозування та стратегічного форсайту в публічному управлінні та набуття відповідних практичних навичок з метою їх застосування у системі публічного управління.

Завдання вивчення дисципліни

При вивченні дисципліни «Моделювання, прогнозування та стратегічний форсайт в публічному управлінні» здобувач має опанувати:

- систему ключових понять з моделювання, прогнозування та стратегічного форсайту в публічному управлінні;
- логіку трендів та проблеми соціально-економічного розвитку країни, регіонів та територіальних громад;
- структуру органів публічного управління на всіх рівнях в контексті їх повноважень в галузі моделювання, прогнозування та форсайт-проектування;
- ефективні підходи до моделювання, прогнозування та форсайт-проектування в публічному управлінні;
- порядок проведення аналітичної роботи для підготовки вихідних показників з метою проведення прогнозування та форсайт-проектування розвитку країни, регіонів та територіальних громад;
- досвід щодо складання прогнозів і форсайт-проектів розвитку країни, регіонів та територіальних громад;
- навички щодо з'ясування причин можливих відхилень під час реалізації прогнозів і форсайт-проектів розвитку країни, регіонів та територіальних громад;
- процес підготовки звітів про результати прогнозування і форсайт-проектування місцевого та регіонального розвитку;
- навички з прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах суспільного розвитку, що потребує застосування стратегічних підходів для цілей управління у публічній сфері.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними, фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральні компетентності (ІК): Здатність розв'язувати ситуаційні завдання і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування, що передбачають проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому рівнях.

СК 8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК 9. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК 12. Здатність розробляти і впроваджувати інноваційні проекти на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

РН 01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН 04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН 06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

РН 07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Теоретичні основи моделювання, прогнозування та стратегічного форсайту в публічному управлінні	4	2	7
2	Особливості стратегічного форсайту як технології проектування майбутнього в публічному управлінні	2	2	6
3	Алгоритм розробки прогнозів та форсайт-проектів в публічному управлінні	2	2	7
4	Система методів прогнозування та форсайт-проектування в публічному управлінні	2	2	7
5	Моделювання як інструмент стратегічного аналізу в публічному управлінні	2	2	7
6	Інформаційне забезпечення моделей, прогнозів та форсайт-проектів в публічному управлінні	2	2	6
7	Інституційні засади моделювання, прогнозування та стратегічного форсайту в публічному управлінні	2	2	6
8	Моделювання, прогнозування та стратегічний форсайт в діяльності центральних органів державної влади	2	2	7
9	Моделювання, прогнозування та стратегічний форсайт в діяльності місцевих державних адміністрацій	2	2	7
10	Моделювання, прогнозування та стратегічний форсайт в діяльності органів місцевого самоврядування	2	2	7
11	Моделювання, прогнозування та стратегічний форсайт в діяльності підприємств	2	2	7
	Разом	24	22	74

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал освітньої компоненти, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування

обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	17	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	27	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання	20	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних заходів	10	2 рази на семестр	Тестування у системі MOODLE
Разом		74		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <https://bit.ly/2GeSeRP> (дата звернення: 27.08.2020).

2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (редакція від 27.05.2022). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

3. Методичні рекомендації щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади : затверджено Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.03.2016 № 75. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0075858-16#Text>

4. Про затвердження стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки» : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na20212027-t50820>

5. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23.02.2000 №1602-III

(редакція від 02.12.2012). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>

6. Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 (редакція від 11.01.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621-2003-%D0%BF#Text>

7. Про схвалення Концепції вдосконалення системи прогнозних і програмних документів з питань соціально-економічного розвитку України : розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.10.2006 № 504-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504-2006-%D1%80#Text>

8. Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки : схвалено постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%93%D0%9D%D0%9E%D0%97_2022-2024_%D0%9A%D0%9C%D0%A3_1%D1%81_.pdf

Основна література

1. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади : навч. посіб. Київ : Ін-т громад. сусп-ва, 2017. 121 с.

2. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посіб. для екон. спец. Тернопіль : ФОП Паляниця, 2021. 160 с.

3. Карімов Г. І. Моделювання та прогнозування в управлінні : навч. посіб. Кам'янське : ДДТУ, 2018. 163 с.

4. Прогнозування розвитку територій. Економічне прогнозування : навч. посіб. / Н. І. Балдич та ін. ; наук. ред. М. М. Білинська. Київ : К.І.С., 2014. 128 с.

5. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посіб. / Т. С. Клебанова та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 656 с.

Додаткова література

1. Бобровський О. Моделювання і реалізація технологічних засад розвитку публічного управління в територіальних громадах. *Аспекти публічного управління*. 2020. Т. 8, № 6. С. 178-191.

2. Дейнеко Л.В., Шелудько Е.І. Проведення дофорсайтних досліджень: організаційний аспект. *Український соціум*. 2021. № 2 (77). С. 26-42.

3. Ємельянов В. М., Коваленко І. І., Гончарова Н. В. Принципи та методи форсайт-досліджень у державному та публічному управлінні. *Public Administration and Regional Development*. 2021. № 2 С. 408-432.

4. Квітка С. А. Форсайт в публічному управлінні: методи і перспективи реалізації в Україні. *Аспекти публічного правління*. 2018. Т. 6, № 8. С. 56-70.

5. Квітка С. А. Інноваційні механізми в публічному управлінні: форсайт. *Аспекти публічного правління*. 2019. Т. 7, № 4. С. 56-70.

6. Крючкова І. В. Форсайт як інструмент визначення пріоритетів

довгострокового розвитку країни. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2021/22.pdf

7. Проданова Л. В., Хорошун Ю. В. Технологія форсайту в стратегічному управлінні розвитком аграрного сектору національної економіки. *Проблеми та перспективи забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку. Серія : Економіка*. 2019. Т. XX, вип. 313. С. 158-169.

8. Форсайт та побудова стратегії соціально-економічного розвитку України на середньостроковому (до 2020 року) і довгостроковому (до 2030 року) часових горизонтах: [проект] / [наук. керівник проекту М.З. Згуровський ; виконавці проекту: Артеменко Л.П. та ін.]. Київ : НТУУ «КПІ», 2016. 180 с.

9. Форсайт Україна. Чотири сценарії розвитку України / Група з розробки сценаріїв Україна 2027. Відень: Фонд ім. Фрідріха Еберта, 2018. URL: http://fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/180208_Foresight_Ukraine_ukrainisch_online.pdf

10. Шелудько Е., Завгородня М. Інструменти і методи проведення дофорсайтних досліджень економіки України. *Економічний вісник університету*. 2021. Вип. 49. С. 127-139.

11. Inayatullah S. Foresight in challenging environments. *Journal of Futures Studies*. 2018. № 4. P. 15-24.

Інформаційні ресурси

1. Презентації лекційного курсу «Моделювання, прогнозування та стратегічний форсайт в публічному управлінні» (персональний кабінет викладача). <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/pochatok-roboty-7>.

2. Тестові завдання з предмету «Моделювання, прогнозування та стратегічний форсайт в публічному управлінні» (внутрішній сайт ВНАУ). http://socrates.vsau.org/b04213/literat/test_adm.php

3. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ), репозиторій ВНАУ http://socrates.vsau.org/repository/blist.php?lang=uk&id=169&list_type=4&title=Кафедра%20Адміністративного%20менеджменту%20та%20альтернативних%20джерел%20енергії

4. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування ситуаційних вправ та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 10 балів; за показниками наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (іспит в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше

половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом додаткового завдання з метою добору балів для допущення до підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	8
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
5	Рубіжний контроль	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
6	Участь у роботі на практичних заняттях	8
7	Виконання контрольних робіт, тестування	10
8	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основні вимоги до контролю знань здобувачів вищої освіти наведені у Положенні «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті».